

Vastaus valtuustoaloitteeseen lähisuhdeväkivaltakoordinaattorin viran/toimen perustaminen

Valmistelijat:

Heli Pärnänen, sosiaalijohtaja

Katja Tarkiainen, palveluesihenkilö

Säde Rytönen, HYTE- ja osallisuuspäällikkö

Ville Koivisto, hyvinvointikoordinaattori (tapaturmat ja väkivallan ehkäisy)

Aloite: Lähisuhdeväkivaltakoordinaattorin viran/ toimen perustaminen

Vihreän ja Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmät ovat tehneet 31.3.2025 aluevaltuustoaloitteen koskien lähisuhdeväkivaltakoordinaattorin viran/toimen perustamisesta. THL on antanut suosituksen, että jokaisella hyvinvointialueella pitäisi olla lähisuhdeväkivaltatyön koordinaattori. Aloitteessa tuodaan esille lähisuhdeväkivallan seurauksia ja aiheutuvia palveluiden käyttöä ja kustannuksia. Siten lähisuhdeväkivallan vastaiselle työlle pitäisi olla pysyvä koordinaattori, ja koordinaattorille tulisi turvata tosiasiallinen mahdollisuus käyttää työaikaansa väkivallan vastaiseen työhön. Näin turvataan asukkaiden turvallisuus, hyvinvointi ja terveys. Aloitteessa esitetään, että Pohjois-Savon hyvinvointialueelle perustetaan lähisuhdeväkivaltakoordinaattorin virka tai toimi.

Vastaus aloitteeseen:

Lähisuhdeväkivaltatyön koordinaattorin tehtävä tunnistetaan erittäin tärkeäksi. Pohjois-Savon hyvinvointialueen taloudellinen tilanne huomioiden, uuden toimen perustaminen ei tällä hetkellä ole mahdollista. Tämä huomioiden meidän tulee vahvistaa entisestään henkilöstön osaamista ja tietoisuutta lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisystä, varhaisesta puuttumisesta ja tuen ja avun keinoista ja palveluista.

Jokaisen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstön työnkuvaan kuuluu lähisuhdeväkivaltatyö, lähisuhdeväkivallan tunnistaminen, puheeksiottaminen ja palveluohjaus. Tämä tulee tunnistaa. Ammattilaisten tulee ohjata asiakkaita palvelukuvausten mukaisesti olemassa oleviin palveluihin.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen työntekijät tarvitsevat lähisuhdeväkivaltatyön koulutusta. Henkilöstöä tulee kouluttaa perehdytysvaiheessa ja säännöllisesti työsuhteen aikana.

Järjestötoimijoilla on Pohjois-Savon hyvinvointialueella erittäin tärkeä rooli lähisuhdeväkivaltapalveluiden järjestämisessä. Järjestötoimijoiden tunnistaminen ja tiedostaminen on tärkeää. Sote-toimijoiden tekemän asiakkaan ja potilaan HYTE-ohjauksen ja neuvonnan tueksi on avattu omahyte.fi, joka kokoaa järjestöjen ja kuntien HYTE-palvelut, myös väkivaltaan liittyvät palvelut yhteen paikkaan.

Lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi on kuvattu eri toimijoiden rooleja ja tehtäviä lähisuhdeväkivallan ehkäisyn yhdyspintakuviossa, ks. LIITE

Yhdyspintakuvioon on kuvattu niin asukkaan ja hänen lähiyhteisönsä, kunnan eri toimijoiden, hyvinvointialueen eri toimialojen ja yksiköiden sekä hallinto- ja tukipalvelujen ja kumppaneiden tehtävät lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi. Hyvinvointialueella on tarve lisätä tietoisuutta, järjestää koulutuksia, rakentaa lähisuhdeväkivaltatyön rakenteita ja vahvistaa ennaltaehkäisevää sekä varhaisen tuen toimia. Erityisesti tulee tunnistaa, miten lähisuhdeväkivaltapalvelut on meillä järjestetty ja lähteä kehittämään näitä yhä vahvemmin.

HYTE- ja osallisuuspalveluyksikössä työskentelee viisi hyvinvointikoordinaattoria. Jokaisen tehtävä on painottunut tiettyyn hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) -teemaan. Lähisuhdeväkivaltatyö kuuluu tällä hetkellä Pohjois-Savon hyvinvointialueella hyvinvointikoordinaattori Ville Koiviston työnkuvaan. Hänen työnkuvaansa kuuluu laajemmin väkivallan ja tapaturmien ehkäisy, ja työkenttänä on koko Pohjois-Savon hyvinvointialue ja alueen kuntien tuki. Työn keskittyminen yhdelle henkilölle on haavoittuvainen. Jatkoa ajatellen on tärkeä pohtia lähisuhdeväkivaltakoordinaattorin tehtävän perustamista, mutta tällä hetkellä talousarvion määrärahat eivät tätä mahdollista.

Suunnitelmana on, että Pohjois-Savon hyvinvointialueella tehdään tiivistä yhteistyötä:

- Henkilöstölle järjestetään koulutusta lähisuhdeväkivallasta; puheeksi ottaminen ja neuvonta, lähisuhdeväkivallan merkkien tunnistaminen ja palveluihin ohjaaminen.
- Pohjois-Savon hyvinvointisuunnitelmaan 2025–2029 kuvataan toimenpiteitä, joilla edistetään väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyä tällä valtuustokaudella
- Pohjois-Savon hyvinvointialueelle perustetaan lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä. Koordinoiva taho HYTE- ja osallisuuspalveluyksikkö